

ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Кветний Роман Наумович, Ткачик Денис Анатолійович

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В даній статті представлено дослідження з прогнозування ринку в умовах економічної кризи. Обґрунтовано актуальність та основну проблему даного явища, а також описано альтернативний підхід для прогнозування цінових історичних даних.

Abstract

This article presents market forecasting studies in times of economic crisis. The relevance and the main problem of this phenomenon are substantiated, as well as the alternative approach for forecasting historical price data is described.

Актуальність

Актуальність теми дослідження обґрунтована зростаючою складністю процесів, що протікають на сучасному фондовому ринку, в результаті високого динамізму впливу макроекономічних і геополітичних потрясінь останнього часу. Класичні методи моделювання фінансових часових рядів, що описують поведінку фондового ринку, для проведення об'єктивного аналізу та обґрунтованого прогнозування стану ринку цінних паперів в таких умовах часто неефективні, що детермінує необхідність побудови формальних моделей, здатних більш точно зрозуміти структуру і поведінку ринку як системи в цілому, так і її окремих компонентів.

Проблема класичних методів прогнозування

Останнім часом все більший інтерес вчених-дослідників проявляється до аналізу та прогнозування фінансових часових рядів з позиції теорії хаосу як компоненти методичного апарату нелінійної динаміки, здатної більш точно встановити сутність глибинних економічних процесів, на відміну від лінійних методів, і розробити основу для прийняття інвестиційних рішень учасниками ринку цінних паперів.

Це свідчить про необхідність розвитку як теоретичних положень, так і методичного апарату нелінійної динаміки для отримання обґрунтованих результатів аналізу фондового ринку.

Класичні методи аналізу та прогнозування стану ринку цінних паперів поділяються на дві категорії, що базуються на принципово різних підходах. Перший - фундаментальний аналіз - має на увазі дослідження сутності процесів, що відбуваються на фондовому ринку, виявлення першопричин змін стану ринку і економіки в цілому за допомогою визначення взаємозв'язків між подіями, процесами і явищами. Другий - технічний аналіз - припускає, що найбільше на майбутній стан ринку впливають минулі дані. Підвищення нестабільності ринків на тлі глобалізаційних процесів обумовлює важливість проведення критичного аналізу класичних методів аналізу і прогнозування динаміки фондових ринків на придатність і ефективність в сучасних умовах.

Результати багатьох емпіричних досліджень доводять неефективність застосування традиційної лінійної парадигми аналізу ринку цінних паперів, заснованої на теорії ефективності ринку, для моделювання швидких, стрибкоподібних змін дохідностей фінансових інструментів, опису складних взаємодій економічних агентів - учасників ринку, і в цілому для прогнозування його динаміки в умовах нестабільної економіки.

Однією з основних проблем при моделюванні ринку в умовах фінансових потрясінь є відхилення від певної закономірності поведінки історичних даних, які в звичайному,

спокійному стані є послідовними та прогножуються як засобами технічного так і фундаментального аналізу. У зв'язку зі збільшенням економічної турбулентності, фундаментальні ознаки починають переважати технічні, утворюється дисбаланс, що призводить до панічних настроїв учасників ринку, які в свою чергу посилюють деструктивний ефект на ринок в цілому. Так званий «ефект доміно» можна простежити у всіх економічних кризах в історії, що в свою чергу підтверджує той факт, що спроби прогнозувати ринок в умовах, коли фундаментальні ознаки переважають технічні, є нищівними для світової ринкової системи.

Альтернативний підхід до прогнозування ринку

В якості альтернативи теорії ефективного ринку, на якій базується лінійна парадигма аналізу і прогнозування динаміки ринку цінних паперів, теорія фрактального ринку, враховує вплив інформації на процес прийняття рішення інвесторами, поведінка яких різниться в залежності від індивідуальних інвестиційних горизонтів. Методи аналізу ринків цінних паперів відповідно до даної теорії враховують властивість мультифрактальності часових рядів, суть якої полягає у відсутності самоподібності на різних часових шкалах. Фрактальні властивості фондового ринку сприяли застосуванню основ теорії хаосу до дослідження їх динаміки, але, незважаючи на перспективність даних досліджень, на даний момент сформульовані лише деякі теоретичні висновки, і відсутні конкретні апробовані методики, ефективність яких при прогнозуванні динаміки фондових ринків була б вищою, ніж у класичних.

Висновок

Ринок спеціалізованого програмного забезпечення для аналізу і прогнозування часових рядів в останні кілька років активно розширюється, в основному це пов'язано зі зростаючою потребою в автоматизації більш сучасних, складних, нетрадиційних методів аналізу даних, які не реалізовані в універсальних програмних пакетах, незважаючи на їх дорожнечу і популярність.

Список використаних джерел

1. Fundamental analysis [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Fundamental_analysis. - Назва з екрану.
2. Математичні методи в економіці: навчальний посібник / [І.С. Благун, В.П. Кічор, Р.В. Фещур, С.Й. Воробець]; за ред. В.П. Кічора. –Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. –264 с.
3. Швагер Дж., Технічний аналіз. Полний курс. - М .: Издательский Дом «АЛЬПИНА», 2001. - 768 с.
4. Тренд – его понятие, выявление на графике, анализ линий [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://tempofox.com/trend-ponyatie-trenda-vyyavlenie-trendovanaliz-linii-trenda/>. - Назва з екрану